

Chartres - raam Noordertransept.
David en Saul, omstreeks 1230

Van die lichte oneindigheid treedt men in de duistere oneindigheid. En in dat duister, dat den mensch kleiner, geringer en onzekerder maakt dan het licht, ontbloeit de wereld der vensters als een zeker geluk. Niets ter wereld is daarmee vergelijkbaar. Het duister heeft hier zijn eigen licht gekregen, zijn eigen spraak.

Er was geen zakelijke reden voor deze gekleurde kostbare glazen, want lichter zou de kerk geworden zijn met het ook toen kostbare ongekleurde glas of met het slechts even getinte glas, dat in zijn eenvoud ook bijzonder rustig en fijn kan zijn. De kinderlijk barbaarsche behoefte aan de ongewone kleurigheid, aan het fonkelend en levend kleurenspeel heeft zonder bedenken, in den korten tijd van ongeveer dertig jaren, de kerk haar tooi verschaft.

In de handen der kunstenaars is dit materiaal tot zijn schoonste spel geroepen, tot zijn grootste mogelijkheden gekomen. Boven het kinderlijk plezier aan het kostelijk mozaiek der scherven is het uitgestegen tot een sacraal verhaal. In het donker van de kerk wordt met kleur en beeld verteld. En waar is het luisteren ooit beter, waar is het dichterbij zijn oorsprong, de kinderen weten het, dan in de schemeringen die naar den avond voeren van den dag?

In het donker zijnde, zien we uit het donker. In het donker, aan den drempel van het duister, vloeit het licht, dat in dezen veranderden staat een taal is geworden. Het licht is hier, door het instrumentarium der vensters, een kleuren-muziek geworden. De vensters zijn geen gekleurde beelden. Dan zou immers het beeld uitgangspunt en hoofdzaak zijn. Het zijn evenmin louter kleuren. De beelden zijn hier als vruchtbeginselen opgenomen in een kleurenbloei. De beelden zijn niet anders dan de gearticuleerde kleuren,